

Δελτίο Τύπου

Εργασιακή και στεγαστική επισφάλεια εν μέσω τουριστικοποίησης: πιθανές διέξοδοι και ο ρόλος της εργατικής δράσης

Ένα εργαστήριο από την [Ερευνητική Ομάδα για τη Γεωγραφία της Εργασίας](#) του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Την Τετάρτη 5 Μαρτίου 2025, στην Αίθουσα Γ του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, πραγματοποιήθηκε υβριδικό εργαστήριο στα πλαίσια του ερευνητικού έργου Inclusive Urban Societies, το οποίο υλοποιείται από την Ερευνητική Ομάδα για τη Γεωγραφία της Εργασίας του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Στόχος του εργαστηρίου ήταν η συνάντηση και η αλληλεπίδραση ακαδημαϊκών ερευνητών και ερευνητριών, καθώς και ανθρώπων με συνδικαλιστική δράση, οι οποίοι μοιράζονται ένα κοινό πεδίο προβληματισμού σχετικά με την εργασιακή και στεγαστική επισφάλεια, που αποτελεί εν μέρει απόρροια της αυξανόμενης εξάρτησης της ελληνικής οικονομίας από τον τουρισμό. Παράλληλα, το εργαστήριο επιχείρησε να αποτυπώσει την τρέχουσα κατάσταση και να συμβάλει στη διαμόρφωση στρατηγικών που μπορούν να έχουν ισχυρό θετικό αποτύπωμα προς όφελος των εργαζομένων, προτείνοντας σημεία διεξόδου και πολιτικές.

Την εκδήλωση προλόγισε ο Καθηγητής και επιστημονικός υπεύθυνος του έργου **Στέλιος Γκιάλης**, ο οποίος αναφέρθηκε συνοπτικά στα ευρήματα του ερευνητικού έργου, το οποίο εξετάζει τη στεγαστική κρίση, την τουριστικοποίηση και τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, καθώς και τη σύνδεσή τους με τις επισφαλείς εργασιακές σχέσεις. Υπογράμμισε τη σημασία της ατομικής και συλλογικής εργατικής δράσης ως κινητήρια δύναμη για τη διαμόρφωση νέων, πιο φιλικών προς την εργασία τοπίων.

Στο πρώτο μέρος, ο **Andrew Herod**, Διακεκριμένος Ερευνητής και Καθηγητής του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου της Georgia (ΗΠΑ), ανέδειξε την αλληλεπίδραση που διέπει τη σχέση εργασίας και γεωγραφίας. Επίσης αναφέρθηκε σε παραδείγματα τοπικών και παγκόσμιων μορφών εργατικής οργάνωσης και αντίστασης, και τον τρόπο που αυτά διαμόρφωσαν την γεωγραφία.

Στη συνέχεια, ο **Κώστας Γουρζής**, Μεταδιδάκτορας Ερευνητής παρουσίασε τα πρώτα ευρήματα του έργου “Inclusive Urban Societies” και ανέλυσε τη δημιουργία του σύνθετου δείκτη τουριστικοποίησης (Touristification Index). Αναφερόμενος στις ελληνικές περιφέρειες υπογράμμισε την τουριστικοποίηση των οικονομιών τους στις περισσότερες από αυτές. Επίσης επεσήμανε πως η έντονη εξάρτηση της χώρας μας από τον τουρισμό είναι προϊόν οικονομικής ανάγκης και όχι στρατηγική επιλογή, και οδηγεί σε εύθραυστες τοπικές οικονομίες, απορρυθμισμένες αγορές εργασίας και επιδεινώνει το πρόβλημα της στεγαστικής κρίσης.

Ολοκληρώνοντας το πρώτο μέρος της ημερίδας, ο **Νίκος Βράντσης**, εκπρόσωπος της Ένωσης Ενοικιαστών Θεσσαλονίκης, υπογράμμισε ότι η στεγαστική κρίση οφείλεται στις μνημονιακές πολιτικές, την ανεξέλεγκτη τουριστικοποίηση, την κατάργηση κοινωνικών στεγαστικών πολιτικών και την εμπορευματοποίηση της στέγης. Τόνισε την ανάγκη για προστασία των ενοικιαστών από αυθαίρετες αυξήσεις και θεσμοθέτηση ελεγχόμενων ενοικίων.

Με την έναρξη του δεύτερου μέρους, ο **Γιάννης Ζαφειρίου**, Πρόεδρος του Παλλεσβιακού Εργατούπαλληλικού Κέντρου αναφέρθηκε στις δύσκολες συνθήκες εργασίας που χαρακτηρίζουν τον τουριστικό κλάδο. Πιο συγκεκριμένα επεσήμανε πως οι εργαζόμενοι καλούνται να δουλεύουν εξαντλητικά ωράρια με χαμηλούς μισθούς, συχνά ανασφάλιστοι, κάτω από δυσμενείς συνθήκες διαβίωσης και με προσωρινές συμβάσεις. Επίσης αναφέρθηκε σε φαινόμενα αδήλωτης εργασίας,

και απλήρωτες υπερωρίες, ενώ τόνισε την σημασία του που έχει η διεκδίκηση συλλογικών συμβάσεων, σταθερής εργασίας και αξιοπρεπών συνθηκών. Στη συνέχεια, ο **Βασίλης Γεροδήμος**, εργαζόμενος στην E-Food και μέλος του Επιχειρησιακού Σωματίου, αναφέρθηκε στην εντατικοποίηση της εργασίας στις πλατφόρμες online delivery φαγητού, στην ψήφιση του νόμου περί «συνεργατικού μοντέλου εργασίας» και στην επιβολή εργολαβίας στους διανομείς, γεγονός που εξασθενεί τα εργασιακά τους δικαιώματα. Επιπλέον, επισήμανε την ψηφιακή εξάρτηση των εργαζομένων από αλγόριθμους και τη συστηματική εκμετάλλευσή τους, ενώ τόνισε την ανάγκη για δράσεις και κινητοποιήσεις, προτείνοντας τη χρήση εργαλείων τεκμηρίωσης και νέων μορφών οργάνωσης.

Στη συνέχεια, ο **Μιχάλης Πουλημάς**, επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, αναφέρθηκε στη συμβολή της επιστημονικής έρευνας στις συλλογικές εργασιακές δράσεις, αναλύοντας την έννοια της επισφάλειας. Τόνισε ότι η επισφάλεια δεν είναι τυχαία, αλλά συνδέεται με τον καπιταλισμό και τις ταξικές σχέσεις, ενώ υπογράμμισε πως η συλλογική δράση δεν αποτελεί προϊόν ιδεολογίας, αλλά είναι το αποτέλεσμα μιας δυναμικής αλληλεπίδρασης και δράσης.

Έπειτα, ο **Ιωάννης Χωριανόπουλος**, Καθηγητής του Τμήματος Γεωγραφίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, μίλησε για την τουριστικοποίηση και τις βραχυχρόνιες μισθώσεις στις ελληνικές πόλεις, υπογραμμίζοντας ότι οδηγούν σε εκτόπιση ευάλωτων ομάδων και άνοδο των τιμών. Παρομοίασε το φαινόμενο με τον εξευγενισμό των βιομηχανικών πόλεων και επισήμανε ότι, όπως η αντιπαροχή στο παρελθόν, έτσι και η τουριστικοποίηση στη σύγχρονη εποχή ενισχύει τις ανισότητες και τις οικονομικές εξαρτήσεις.

Τέλος, η **Στέλλα Γανωτή**, Μέλος του ΔΣ Συνδικάτου Εργαζομένων Επισπιστών και Τουριστικών Επαγγελματιών Λέσβου, παρουσίασε τις δύσκολες συνθήκες εργασίας στον κλάδο, οι οποίες περιλαμβάνουν χαμηλούς μισθούς, αποζημίωση υπερωριών σε ρεπό και έλλειψη κατάλληλης στέγης. Αναφέρθηκε επίσης στην έλλειψη μέριμνας για τη μητρότητα και την περιορισμένη πρόσβαση σε υγειονομικές υπηρεσίες, ενώ τόνισε την προσπάθεια του σωματίου για διεκδίκηση αυξήσεων, ανθρωπίνων συνθηκών εργασίας και εξάλειψης της αδήλωτης εργασίας.

Ένα από τα βασικότερα συμπεράσματα της εκδήλωσης, είναι η ανάγκη συνέχισης του διαλόγου και κοινών δράσεων ανάμεσα σε ακαδημαϊκούς φορείς και σωματεία ή φορείς εργαζομένων. Επίσης, διαπιστώθηκε η ανάγκη κλιμάκωσης των εργατικών δράσεων και ενίσχυσης των συνεργασιών μεταξύ σωματείων της Λέσβου και λοιπών οργανώσεων των εργαζομένων, ιδιαίτερα στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε επίσης την δημοσιογράφο **Ανθή Παζιάνου** που συντόνισε την συζήτηση. Τέλος θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους συμμετείχαν και παρακολούθησαν το εργαστήριο. Όλες οι απόψεις και οι τοποθετήσεις προκάλεσαν ενδιαφέρουσες συζητήσεις και σπικτικές, ενώ έδωσαν τροφή για σκέψη σχετικά με το ζήτημα της τουριστικοποίησης και τη σύνδεση του με την εργασιακή και τη στεγαστική επισφάλεια.

Μπορείτε να παρακολουθήσετε ολόκληρο το εργαστήριο, μέσω του εξής συνδέσμου στο Youtube: <https://www.youtube.com/watch?v=cOG3BWxYAFU&t=8212s>

Ανακαλύψτε το έργο Inclusive Urban Societies στο urbaninclusion.geo.aegean.gr

Και περιηγηθείτε στο παρατηρητήριο του έργου "Inclusive Labour and Housing Observatory" μέσω του εξής συνδέσμου:

<https://sdi-portal.aegean.gr/portal/apps/experiencebuilder/experience/?id=b50bee405dc249319d672d8139fd07f8>